

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae

Schnorrenberg, Anno

Coloniae, 1740

Titulus VI. De Translatione Episcopi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62040](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62040)

postulatio concorditer celebrata, ejusque admissionem necessitas, vel magna Ecclesiæ exigat utilitas, Superior postulationem absque injuria postulantium, vel Ecclesiæ, pro qua postulatio facta, rejicere nequit: & si Prælati Papæ inferior habens postulandi & postulationem admittendi potestatem talem postulationem rejecerit, officium Judicis superioris, ut inferiorem ad postulationem admittendam compellat, potest implorari.

Quæres *duodecimo*. Si postulatio cum electione concurrat, quænam præferenda? *Re. 1mo*. Ut electioni tunc præferatur postulatio, numerus postulantium numero eligentium duplò major esse debet: ideoque duæ tertiæ, aut duæ Capituli partes in postulationem consensisse

debent, eò quòd electio ordinaria, & postulatio via sit extraordinaria in subsidium electionis à jure introducta. *cap. scriptum. 40. de elect. 2do*. Si major Capituli pars in postulationem, & minor in electionem consenserit, & utraque pars Superiori electionem taliter factam præsentarit, vel postulationem, vel electionem, dummodò à 3^{tia} parte Capituli facta sit, confirmare in Superioris est arbitrio. Ratio est: in tali enim casu nec postulantes jus habent, ut postulatio à duabus partibus facta admittatur, nec eligentes, nec electo jus competit ad confirmationem, cum electio à majori parte Capituli facta non sit. Et hic. *cap. scriptum.* verior est intellectus.

TITULUS SEXTUS.

DE

TRANSLATIONE EPISCOPI.

Translatio definitur: Personæ Ecclesiasticæ de una Ecclesia ad aliam autoritate Superioris ex legitima causa facta transpositio. *Causa efficiens remota* est jus translationem permittens vel approbans. *Proxima Superior Ecclesiasticus*, per quem fit translatio. *Objectum* persona, quæ transfertur. *Forma* in tribus consistit: consensu Superioris vel licentiâ, causâ legitimâ, & ut de minore ad majorem Ecclesiam fiat. *Effectus* est, quòd per translationem ma-

trimonium spirituale cum priore Ecclesia dissolvatur, & novum cum posteriore contrahatur, priorque vacare incipiat.

Quæres *1mo*. Cujus autoritate fit translatio? *Re.* "Dubitari non debet, "quin Omnipotens DEUS spirituale "conjugium, quod est inter Episcopum " & Ecclesiam, suo tantum judicio "servaverit dissolvendum, qui dissolu- "tionem etiam carnalis conjugii, quod "est inter virum & fœminam, suo tan- "tum judicio reservavit: præcipiens, ut "quod

" quod DEUS conjunxit , homo non
 " separet. Non enim humanâ, sed potiùs
 " Divinâ potestate conjugium spirituale
 " dissolvitur , cùm per translationem,
 " depositionem, aut cessionem authori-
 " tate Rom. Pontificis , quem constat
 " esse Vicarium JESU Christi, Episcopus
 " ab Ecclesia removetur : & ideo tria
 " hæc non tam constitutione Canonicâ,
 " quàm institutione Divinâ soli sunt
 " Rom. Pontifici reservata. Sicut autem
 " Episcopus consecratus sine licentia
 " Rom. Pontificis suam non debet Eccle-
 " siam relinquere , sic & electus & con-
 " firmatus : cùm non debeat in dubium
 " revocari, quin post electionem & con-
 " firmationem Canonicam inter perso-
 " nas eligentium & electi conjugium sit
 " spirituale contractum , cui profectò
 " Episcopalis dignitas nihil addit , cùm
 " quis Episcopali præditus dignitate,
 " nullius tamen Ecclesiæ possit esse Epi-
 " scopus. Unde, cùm non sit majus vin-
 " culum Episcopi ad Ecclesiam , quàm
 " electi , maximè cùm fuerit confirma-
 " tus , imò idem penitus & non aliud,
 " idem juris obtinet in utroque. " *Cap.*
inter corporalia. 2. de translat. Episcopi.

Quæres secundo. Quæ similitudo ma-
 trimoniū spiritualis inter Episcopum &
 Ecclesiam cum matrimonio carnali? R.
 Sicut matrimonium carnale aliud in-
 choatum , ut sponsalia de futuro, aliud
 ratum , ut sponsalia de præsentibus , aliud
 consummatum per copulam , ita quo-
 que spirituale sædus conjugii , quod est
 inter Episcopum & Ecclesiam , in ele-
 ctione inchoatum , ratum in confirma-
 tione , & in consecratione intelligitur

consummatum. *Cap. licet. fin. de translat. Episc.*

Quæres tertio. Cur magis matrimo-
 nium spirituale ab Ecclesia solvi potest,
 quàm carnale , cùm tamen spirituale sit
 magis eo indissolubile : ut enim dicitur
 in *cit. cap. inter corporalia & spiritualia*
 eam novimus esse differentiam , quòd
 corporalia faciliùs destruantur , quàm
 construantur , spiritualia verò faciliùs
 construantur , quàm destruantur : Est
 ergo fortius spirituale vinculum , quàm
 carnale? R. Matrimonium spirituale non
 est in omnibus fortius , quàm carnale,
 sed respectu plurium : ut *imo* matrimo-
 nium carnale ratum per spirituale pro-
 fessionis religiosæ dissolvitur. *cap. ex pu-
 blico. 7. de conversion. conjug.* non tamen
 matrimonium spirituale inter Episco-
 pum & Ecclesiam , quod per confirma-
 tionem estratum. *cit. cap. fin. de translat.*
Episcopi. 2do. Post matrimonium car-
 nale consummatum conjuges de mutuo
 consensu ingredi & Religionem profi-
 teri possunt. *cap. cum sis. 4. cap. dudum.*
20. de convers. conjug. non tamen pro-
 fessus Religionem matrimonium inire
 potest. *Clement. unic. de consanguinit. &
 affinit. 3tio.* Dum alter Infidelium ad
 fidem convertitur , conversus matri-
 monium cum alia inire potest , si Infide-
 lis manens absque periculo perversionis
 eidem cohabitare nolit. *cap. gaudemus.*
8. de divortis. non tamen ita spirituale
 dissolvitur matrimonium.

Quæres quarto. Cujus autoritate
 Prælati inferiores transferri possunt? R.
 Autoritate sui immediati Superioris vel
 proprii Episcopi. *Can. si quis. 3. & sequen-
 tibus.*

tibus. dist. 71. can. Abbas. 8. caus. 18. q. 2. nisi immediatè subiecti sint summo Pontifici. Si Ecclesia à qua non sit subiecta Superioris illius Ecclesiæ, ad quam fit translatio, utriusque Superioris consensus requiritur. *cap. fin. de Clericis peregrin.*

Quæres quinto. Quæ pœnæ Episcopi se ipsum transferentis? *R.* Episcopus propriâ authoritate transiens de uno Episcopatu ad alium, non tantum posteriorem obtinere non potest, sed etiam priori per sententiam Judicis est privandus, cum secundum Traditiones Canonicas, qui ad majorem se plebem transtulerit, à Cathedra depelli debeat aliena, & carere propriâ: ut nec illis præsideat, quos per superbiam sprevit, nec illis, quos per avaritiam concupivit. *cap. quanto. 3. de translat. Episcop.*

Quæres sexto. Quæ pœnæ Beneficiorum inferiorum ab una Ecclesia ad aliam absque authoritate Superioris transeuntium? *R.* Communionem privantur, donec ad priorem redeant, & si interim in eorum locum alii substituti sunt, tandem ab officio vel beneficio in prima Ecclesia vacare debent, quamdiu substituti vivent. *Can. si quis Presbyter. 24. can. eos Sacerdotes. 43. caus. 7. q. 1.*

Quæres septimo. An summus Pontifex Episcopum invitum à vinculo Ecclesiæ suæ absolvere, & ad aliam Ecclesiam transferre possit? *R.* 1mo. Episcopus confirmatus necdum consecratus invitus transferri nequit, quia nemo invitus in Episcopum consecrari potest: sed Episcopus confirmatus non consecratus dignitati, allegando se nunquam velle *R. D. Schnorrenberg Instit. 7. Can.*

consecrari, cedere valet. Ita *Trid. Sess. 23. cap. 2. de reform.* declarat Episcopos confirmatos suis Ecclesiis ipso jure privatos esse, si intra sex menses munus consecrationis non susceperint.

2do. Pontifex Episcopum consecratum per subtractionem prioris Ecclesiæ ob utilitatem vel necessitatem Ecclesiæ ad consentiendum translationi compellere potest. *Can. placuit. 4. dist. 74. can. displicet. 38. caus. 23. q. 4. Gloss. in can. omnis. 36. caus. 7. q. 1. Verbo: coactè.*

3tio. Si adhibitis mediis compellentibus adhuc consentire nolit, non consentiens transferri non potest; Episcopus enim translatus cum Ecclesia, ad quam transfertur, novum conjugium spirituale contrahit: ad validitatem autem conjugii spiritualis sicut & carnalis contrahentium necessarius est consensus, ut probatur *ex cap. cum inter. 21. de election. ibi: Ut per mutuum consensum eligentium & electi quasi conjugale vinculum spiritualiter sit contractum.*

Quæres octavo. Ad quam Ecclesiam fieri possit translatio? *R.* Regulariter à minori ad majorem dignitatem translatio fieri debet; qui enim promovetur, gradatim de minori ad majus est promovendus, & si quis à majori Ecclesia ad minorem transire appeteret, id utriusque majoris commoditatis vel interesse gratiâ faceret, cum tamen hujusmodi translationis unica causa major Ecclesiæ utilitas, major, qui ex translatione speratur, fructus esse debeat. *Cap. 1. de translat. Episcop.*

Quæres nono. Qui effectus translationis Episcopi? *R.* Sequentes: 1mo. Translatio

latio Episcopi canonicè facta conjugii spiritualis scdus, quod est inter Episcopum translatum & Ecclesiam, à qua transfertur, dissolvit. *Cap. bona. de postulat. 2do.* Factâ translatione translatus in priore Ecclesia nihil juris sibi retinet. *Can. si quis jam translatus. 3. caus. 21. q. 2.* & prioris Ecclesiæ Episcopus esse desinit. *Can. in apibus. 41. caus. 7. q. 1.* *Limitatur:* nisi ob hostilitatem vel captivitatis periculum facta translatio, tunc enim cessante hostilitate Episcopus translatus ad priorem redit Ecclesiam. *Can. pastoralis. 42. caus. 7. q. 1. 3tio.* Translatione factâ prior vacat Ecclesia, & quando translatio fit ad instantiam translatis, vel de ejusdem præscitu, statim à die, quâ à Papa à vinculo Ecclesiæ, à qua absoluitur, hæc vacat Ecclesia, ut declaravit S. Congregatio: si autem translato ignorante fiat translatio, Ecclesia primum post scientiam & consensum à translato præstitum vacat, nisi aliter exprimitur; quia Papa Episcopum absentem & ignorantem non aliter quàm sub conditione: si consentiat, transferre solet; per consensum enim mutuum spirituale initiatur matrimonium.

Quæres decimo. Quæ causæ translationis? *R.* "Mutationes Episcoporum scitote communi utilitate atque necessitate fieri licere, sed non propriâ cujusquam voluntate aut dominatione. Petrus sanctus Magister noster & Princeps Apostolorum de Antiochia utilitatis causâ translatus est Romam, ut ibidem potiùs proficere posset. Alia etenim est causa utilitatis & necessitatis, alia avaritiæ ac presumptionis aut pro-

"priæ voluntatis." *Can. mutationes. 34. caus. 7. q. 1.* "Non ergo mutat sedem, qui non mutat mentem, id est, qui non causâ avaritiæ, aut dominationis, aut propriæ voluntatis vel suæ delectationis migrat de civitate ad civitatem, sed causâ utilitatis vel necessitatis mutatur; nam plurimorum utilitas unius utilitati aut voluntati præferenda est." *Can. scias frater. 35. ibid.*

Quæres undecimo. An cui data facultas transeundi ad Ecclesiam majorem, eâdem facultate ad minorem vel parem transire valeat? *R.* Quòd ad dignitatem possit transire majorem, ad parem tamen, multò minùs minorem transire non licet: cum in majori dignitate propter majorem utilitatem faciliùs soleat dispensari. *Cap. fin. de translat. Episcop.*

Quæres duodecimo. Quos fructus Episcopus translatus secum transferre potest? *R. 1mo.* Fructus jam perceptos secum deferre potest; quia reditus vel fructus beneficiorum ob ministerium, quod in Ecclesiarum exhibitur regimine, dantur beneficiatis. *Cap. cum secundum. 16. de præbend.* Ideoque translatus Episcopus bona mobilia in priori Ecclesia acquisita vel fructibus comparata licitè sibi retinet, dummodò hæc priori Ecclesiæ nondum donasset: quia si talia bona semel Ecclesiæ donasset, in Ecclesiæ dominio remanebunt, nec ab Episcopo translato ampliùs auferri poterunt. *Can. indignè. 21. caus. 12. q. 2.*

2do. Fructus pendentes & nondum exactos Episcopus translatus tempore translationis pro rata temporis petere non potest, quia usufructuarius solùm

fructus ante mortem collectos non verò pendentes accipit. *L. si fructuarius. ff. quibus modis ususfruct. amitt. §. Is verò. 36. institut. de rerum division.* Beneficiarius autem est usufructuarius, & Episcopus translatus per translationem priori

civiliter moritur Ecclesiæ: ergo fructus pendentes & nondum percepti ad Ecclesiam vel Successorem in Episcopatu pertinent, ut etiam in particulari Bulla Julius III. ordinavit, quam Urbanus VIII. innovavit.

TITULUS SEPTIMUS.

DE

AUTHORITATE ET USU PALLII.

IN Superioribus dictum est, quòd Episcopi per consecrationem tam quoad ea, quæ jurisdictionis, quàm quæ sunt Ordinis, accipiant plenitudinem potestatis, attamen Patriarchæ, Archiepiscopi, & quidam Episcopi non habent plenissimam, nisi pallium receperint, officii & dignitatis administrationem. De quo

Quæres primo. Quid est pallium? *R.* Est ornamentum quoddam de Corpore S. Petri sumptum, Pontificalis Officii conferens aut designans plenitudinem. *Cap. nisi specialis. 3. de authoritate & usu pallii.* Dicitur 1mo. Ornamentum, quod Romæ conficitur à Monialibus turris speculi ex lana de agnis albis ab istis Monialibus enutritis, & ante Dominicam in Albis ad circumeundum Altare Divi Petri missis. Figura est Stola alba, circularis & rotunda, in pectore dependens, habens quatuor nigras cruces: unam in pectore, alteram in tergo, 3^{iam} in dextro, 4^{am} in sinistro humero. Dici-

tur *pallium*: quia aliis ornamentis & paramentis superimponitur. Dicitur 2do. *De Corpore Sancti Petri sumptum.* Vel quia super Altare sancti Petri est benedictum, vel quia à Sede Romana mediatè vel immediatè obtinetur. Dicitur 3^{io}. *Pontificalis Officii conferens aut designans plenitudinem, juxta cap. 3. & 4. de authorit. & usu pallii*: quia ante obtentum pallium Patriarchæ & Archiepiscopi ea, quæ sunt muneris Archiepiscopalis, exercere nequeunt. Mystica hujus ornamentis significatio est: 1mo. Est de vellere ovium, ut Pontifices se Pastores ovium esse intelligant. 2do. Eo circa humeros circumcinguntur, ut circumspiciant, ne quæ erret ovis, errantemque in humeris ad carlam Domini reportent. 3^{io}. Est insignitum quatuor crucibus nigris, ut Pontifices habeant præ oculis illud Apostoli: *Mihi mundus crucifixus est, & ego mundo.* Cruces enim vitiorum indicant mortificationem, quæ in Prælato esse debet: & quia quatuor sunt ani-